utorak, 15. veljače 2022.

P9_TA(2022)0024

Genetski modificirana soja GMB151 (BCS-GM151-6)

Rezolucija Europskog parlamenta od 15. veljače 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju GMB151 (BCS-GM151-6), sastoje se ili su proizvedeni od nje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D075506/01 – 2021/2947(RSP))

(2022/C 342/03)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir Nacrt provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju GMB151 (BCS-GM151-6), sastoje se ili su proizvedeni od nje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D075506/01,

— uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje ([1]), a posebno njezin članak 7. stavak 3. i članak 19. stavak 3.,

— uzimajući u obzir glasovanje Stalnog odbora za lanac prehrane i zdravlje životinja iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003, provedeno 4. veljače 2022., na kojem nije usvojeno nikakvo mišljenje,

— uzimajući u obzir članke 11. i 13. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije ([2]),

— uzimajući u obzir mišljenje Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) usvojeno 27. siječnja 2021. i objavljeno 19. travnja 2021. ([3]),

— uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije u kojima se protivi odobravanju genetski modificiranih organizama (GMO) ([4]),

---

([1]) SL L 268, 18.10.2003., str. 1.

([2]) SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

([3]) Znanstveno mišljenje EFSA-ina povjerenstva za genetski modificirane organizme o genetski modificiranoj soji GMB 151 za uporabu u hrani i hrani za životinje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 (zahtjev EFSA-GMO-NL-2018.153), EFSA Journal 2021; 19(4):6424, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2021.6424.

([4]) Parlament je u svojem osmom sazivu usvojio 36 rezolucija u kojima se protivi odobravanju GMO-a. Nadalje, u svojem devetom sazivu Parlament je usvojio sljedeće rezolucije:

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0028).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o nacrtu Provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0029).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju ili četiriju pojedinačnih promjena MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 i DAS-40278-9, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0030).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije kojom se produljuje odobrenje za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), sastoje se ili su proizvedeni od njega, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0054).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 89788 (MON-89788-1), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0055).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i potkombinacije MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i NK603 × DAS-40278-9, sastoje se ili su proizvedeni od njih na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0056).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju, četiriju ili pet pojedinačnih promjena Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 i GA21, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0057).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. svibnja 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0069).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. studenog 2020. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603, sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 89034, MIR162 i NK603 i o stavljanju izvan snage Provedbene odluke Komisije (EU) 2018/1111 na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0291).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. studenog 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), sastoje se od nje ili su od nje proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0292).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. studenog 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju ili četiriju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 i NK603, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0293).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0365).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411, te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 89034, MIR162 i MON 87411, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0366).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o nacrtu Provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0367).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 88017 (MON-88Ø17-3), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0368).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 89034 (MON-89Ø34-3), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0369).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. ožujka 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB614 × T304-40 × GHB119, sastoje se ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0080).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. ožujka 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0081).

utorak, 15. veljače 2022.

— uzimajući u obzir članak 112. stavke 2. i 3. Poslovnika,

— uzimajući u obzir Prijedlog rezolucije Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,

A. budući da je društvo BASF SE, sa sjedištem u Njemačkoj, u ime društva BASF Agricultural Solutions Seed US LLC, sa sjedištem u SAD-u („podnositelj zahtjeva") 9. listopada 2018. u skladu s člancima 5. i 17. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 podnijelo zahtjev za stavljanje na tržište hrane, sastojaka hrane i hrane za životinje koji sadržavaju genetski modificiranu soju GMB151 („genetski modificirana soja"), sastoje se ili su proizvedeni od nje; budući da je taj zahtjev također obuhvaćao stavljanje na tržište proizvoda koji sadrže genetski modificiranu soju ili se sastoje od nje za druge namjene osim uporabe u hrani i hrani za životinje, no ne i za uzgoj;

B. budući da je EFSA 27. siječnja 2021. donijela pozitivno mišljenje, koje je objavljeno 19. travnja 2021.;

C. budući da je genetski modificirana soja razvijena kako bi omogućila toleranciju na skupinu herbicida poznatih kao inhibitori HPPD-a, kao što su izoksaflutol, mezotrion i tembotrionin, te da proizvodi insekticidni protein (Bt-toksin), Cry14Ab-1.b ([5]), koji je toksičan za nematode (oblići);

Nepostojanje ocjene za ostatke herbicida, metabolite i tzv. učinke koktela

D. budući da brojna istraživanja pokazuju da je za genetski modificirane usjeve otporne na herbicide potrebno koristiti više „komplementarnih" herbicida, velikim dijelom zbog pojave korova otpornih na herbicide ([6]); budući da se, kao posljedica navedenog, očekuje da će genetski modificirana soja biti izložena većim i višekratnim dozama komplementarnih herbicida, što bi moglo dovesti do većih količina njihovih ostataka u žetvi;

E. budući da je izoksaflutol, prema usklađenom klasificiranju i označivanju koje je odobrila Unija, vrlo toksičan za vodeni okoliš i da se za njega sumnja da može izazvati oštećenja ploda ([7]);

F. budući da je u svrhu procjene rizika na genetski modificiranoj soji upotrijebljen samo izoksaflutol; međutim, budući da herbicidi koji su inhibitori HPPD-a obuhvaćaju niz herbicida, uključujući mezotrion, koji se također može upotrebljavati u velikim količinama na toj genetski modificiranoj soji;

G. budući da se prema mišljenju EFSA-e „može smatrati da mezotrion ima endokrino štetna svojstva", dok genotoksični potencijal AMBA-e, produkta razgradnje mezotriona, „ne može biti isključen" ([8]);

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju DAS-81419-2 × DAS–44406–6, sastoje se ili su od nje proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0334).

— Rezolucija Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena 1507, MIR162, MON810 i NK603, sastoje se ili su proizvedeni od njega, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0335).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt 11 (SYN-BTØ11-1), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0336).

([5]) Mišljenje EFSA-e, str. 6. i 7.

([6]) Vidi primjerice Bonny, S., *Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact* (Genetski modificirani usjevi i korovi otporni na herbicide i herbicidi: pregled i učinak), Environmental Management, siječanj 2016.;57(1), str. 31.-48., https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738 i Benbrook, C.M., *Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years* (Učinak genetski modificiranih usjeva na korištenje pesticida u SAD-u – prvih šesnaest godina), Environmental Sciences Europe; 28. rujna 2012., br. 24 (1), https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24.

([7]) https://echa.europa.eu/substance-information/-/substanceinfo/100.114.433

([8]) Zaključak EFSA-e o stručnoj recenziji procjene rizika od pesticida s aktivnom tvari mezotrionom, EFSA Journal 2016.;14(3):4419, p. 3, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2016.4419.

H. budući da se smatra da ocjena za ostatke herbicida i produkte njihove razgradnje (metabolite) pronađene na genetski modificiranim biljkama nije u nadležnosti Povjerenstva EFSA-e za genetski modificirane organizme te se stoga ne provodi u okviru postupka davanja odobrenja za genetski modificirane organizme; budući da je to problematično jer na način na koji pojedina genetski modificirana biljka razgrađuje komplementarne herbicide, te na sastav, a stoga i toksičnost metabolita, može utjecati sama genetska modifikacija;

I. budući da zbog posebnih poljoprivrednih praksi u uzgoju genetski modificiranih biljaka otpornih na herbicide postoje posebni obrasci primjene, izlaganja i pojave specifičnih metabolita te pojave kombiniranih učinaka koji zahtijevaju posebnu pozornost; budući da EFSA te obrasce nije uzela u obzir;

J. budući da se stoga ne može zaključiti da je konzumacija genetski modificirane soje sigurna za zdravlje ljudi i životinja;

Neriješena pitanja koja se odnose na Bt-toksine

K. budući da su za ispitivanja neškodljivosti korištene izolirane bjelančevine Cry14Ab-1 dobivene iz mikrobnih rekombinantnih sustava ([9]); budući da toksikološka ispitivanja koja se provode s izoliranim bjelančevinama imaju malu važnost zbog činjenice da su Bt-toksini u genetski modificiranim usjevima, primjerice kukuruzu, pamuku i soji, sami po sebi toksičniji od izoliranih Bt-toksina; budući da je to posljedica prisutnosti inhibitorâ proteaze (PI) u biljnom tkivu, koji mogu povećati toksičnost Bt-toksina odgađanjem njihove razgradnje; budući da je ta pojava dokazana u nizu znanstvenih studija, uključujući studiju provedenu za Monsanto prije trideset godina koja je pokazala da je čak i prisutnost iznimno niskih razina PI-ja povećala toksičnost Bt-toksina za do 20 puta ([10]);

L. budući da ta povećana toksičnost nikad nije uzeta u obzir u procjenama rizika EFSA-e iako je relevantna za sve Bt-biljke odobrene za uvoz ili uzgoj u Uniji; budući da se stoga ne mogu isključiti rizici za ljude i životinje koji konzumiraju hranu i hranu za životinje koja sadrži Bt-toksine, a koji proizlaze iz te povećane toksičnosti zbog interakcije između PI-ja i Bt-toksina;

M. budući da se u nizu studija navodi da su nakon izloženosti Bt-toksinima zabilježeni popratni učinci koji mogu utjecati na imunosni sustav i da neki Bt-toksini mogu djelovati kao adjuvanti ([11]), što znači da mogu povećati alergena svojstva drugih proteina s kojima dolaze u kontakt;

N. budući da je u znanstvenom istraživanju utvrđeno da se toksičnost Bt-toksina također može povećati interakcijom s ostacima prskanja herbicidima te su potrebna dodatna istraživanja o kombinatornim učincima višestrukih promjena (genetski modificirani usjevi koji su izmijenjeni kako bi bili otporni na herbicide i kako bi proizvodili insekticide u obliku Bt-toksina) ([12]); budući da se, međutim, smatra da je ocjena mogućeg međudjelovanja ostataka herbicida i njihovih metabolita s Bt-toksinima izvan nadležnosti Povjerenstva EFSA-e za GMO te se ona stoga ne provodi u okviru procjene rizika;

Primjedbe nadležnih tijela država članica

O. budući da su nadležna tijela država članica tijekom tromjesečnog razdoblja savjetovanja EFSA-i uputila svoje primjedbe ([13]); budući da su se kritičke primjedbe odnosile na to da je trebalo dostaviti podatke kako bi se ocijenilo dolazi li do akumulacije ostataka herbicida i metabolita u genetski modificiranoj soji, na to da li bi se neprihvatljive razine takvih ostataka i metabolita mogle nalaziti u genetski modificiranoj soji uvezenoj u Uniju i na posljedice u pogledu subkronične, razvojne i reproduktivne toksičnosti, na to da je osnova za procjenu rizika za okoliš povezana s nizom nedostataka te da stoga i dalje postoje nesigurnosti u pogledu rizika za okoliš u vezi s genetski modificiranom sojom, da trenutačne studije nisu dovoljne za donošenje zaključka o tome da će izloženost za okoliš i stoga učinci na

---

([9]) Mišljenje EFSA-e, str. 16.

([10]) MacIntosh, S.C., Kishore, G.M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L., *Potentiation of Bacillus thuringiensis insecticidal activity by serine protease inhibitors* (Potencijacija insekticidnog djelovanja bakterije Bacillus thuringiensis korištenjem inhibitora serinske proteaze), Journal of Agricultural and Food Chemistry, 1990., 38, str. 1145. 1152., https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf00094a051

([11]) Vidi pregled Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., *An overview of the safety and biological effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in mamile* (Pregled sigurnosti i bioloških učinaka toksina Cry Bacillus thuringiensisa kod sisavaca), Journal of Applied Toxicology 2016, 36(5), str. 630 –648,https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252

([12]) https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0278691516300722?via%3Dihub

([13]) Primjedbe država članica o genetski modificiranoj soji dostupne su u bazi pitanja EFSA-e: https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5946

neciljane organizme biti zanemarivi, da bi trebalo uzeti u obzir učinak uzgoja genetski modificirane soje u zemljama proizvođačima te da „na temelju dokaza iznesenih u dokumentaciji nije moguće donijeti zaključak o usporednoj procjeni soje GMB151 ni o njezinoj sigurnosti”;

Nedemokratsko donošenje odluka

P. budući da Komisija uviđa da je problematično da ona i dalje donosi odluke o odobrenju genetski modificiranih organizama bez kvalificirane većine država članica, što je zapravo cjelokupno gledano samo iznimka za odobrenja za proizvode, ali je postalo pravilo pri donošenju odluka o odobrenjima za genetski modificiranu hranu i hranu za životinje;

Q. budući da je Parlament u svojem osmom sazivu usvojio ukupno 36 rezolucija u kojima se protivi stavljanju na tržište genetski modificiranih organizama za hranu i hranu za životinje (33 rezolucije) i uzgoju genetski modificiranih organizama u Uniji (tri rezolucije); budući da je Parlament u svojem devetom sazivu usvojio već 21 prigovor na stavljanje genetski modificiranih organizama na tržište; budući da nije bilo kvalificirane većine država članica za odobravanje bilo kojeg od tih genetski modificiranih organizama; budući da razlozi zbog kojih države članice ne podržavaju davanje odobrenja uključuju zabrinutosti na znanstvenoj razini koje su povezane s procjenom rizika;

R. budući da Komisija i dalje daje odobrenja za genetski modificirane organizme unatoč tome što je i sama priznala postojanje demokratskih nedostataka te usprkos izostanku potpore država članica i prigovorima Parlamenta;

S. budući da u slučajevima kada u Žalbenom odboru ne postoji kvalificirana većina država članica za odobrenje nije potrebno mijenjati zakonodavstvo kako bi se Komisiji omogućilo da uskrati odobrenje za genetski modificirane organizme ([14]);

Ispunjavanje međunarodnih obveza Unije

T. budući da se u izvješću posebnog izvjestitelja Ujedinjenih naroda (UN) za pravo na hranu iz 2017. godine zaključuje da opasni pesticidi, posebno u zemljama u razvoju, imaju katastrofalne učinke po zdravlje ([15]); budući da se u okviru cilja održivog razvoja br. 3.9 do 2030. želi znatno smanjiti broj smrtnih slučajeva i bolesti prouzročenih opasnim kemikalijama i onečišćenjem i kontaminacijom zraka, vode i tla ([16]); budući da bi se odobrenjem uvoza genetski modificirane soje povećala potražnja za tim usjevom, koji je modificiran kako bi ga se tretiralo herbicidima koji su inhibitori HPPD-a, kao što su izoksaflutol i mezotrion, čime bi se povećala izloženost radnika u trećim zemljama; budući da je rizik od povećane izloženosti radnika i okoliša osobito zabrinjavajući kada je riječ o genetski modificiranim usjevima otpornima na herbicide, s obzirom na veće količine herbicida koje se pritom koriste;

U. budući da je krčenje šuma jedan od glavnih uzroka smanjenja biološke raznolikosti; budući da su emisije koje nastaju zbog uporabe i prenamjene zemljišta, uglavnom zbog krčenja šuma, drugi najveći uzrok klimatskih promjena nakon spaljivanja fosilnih goriva ([17]); budući da cilj održivog razvoja br. 15 obuhvaća zaustavljanje krčenja šuma do 2020. ([18]); budući da šume imaju višestruku ulogu kojom se podupire ostvarivanje većine ciljeva održivog razvoja UN-a ([19]);

([14]) U skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 (članak 6. stavak 3.), ako ne postoji kvalificirana većina država članica za odobrenje, Komisija „može”, a ne „mora”, dati odobrenje.

([15]) https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx

([16]) https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/

([17]) Komunikacija Komisije od 23. srpnja 2019. pod naslovom „Pojačanje djelovanja EU-a za zaštitu i obnovu svjetskih šuma” (COM(2019)0352), str. 1.

([18]) Vidi cilj br. 15.2: https://www.un.org/sustainabledevelopment/biodiversity/.

([19]) Komunikacija Komisije od 23. srpnja 2019. pod naslovom „Pojačanje djelovanja EU-a za zaštitu i obnovu svjetskih šuma” (COM(2019)0352) str. 2.

V. budući da je proizvodnja soje glavni razlog krčenja šuma u području Amazonije, Cerrada i Gran Chaca u Južnoj Americi; budući da je 97 % soje koja se uzgaja u Brazilu i 100 % soje koja se uzgaja u Argentini genetski modificirana soja ([20]); budući da je za veliku većinu genetski modificirane soje odobrene za uzgoj u Brazilu i Argentini odobren i uvoz u Uniju;

W. budući da je Unija stranka UN-ove konvencije o biološkoj raznolikosti, iz koje jasno proizlazi da i zemlje izvoznice i zemlje uvoznice imaju međunarodne odgovornosti u pogledu biološke raznolikosti;

X. budući da se u Uredbi (EZ) br. 1829/2003 navodi da genetski modificirana hrana ili hrana za životinje ne smije imati nepovoljne učinke na zdravlje ljudi, zdravlje životinja ili okoliš te da Komisija pri sastavljanju svojih odluka mora uzeti u obzir sve relevantne odredbe prava Unije i druge legitimne faktore važne za predmet koji se razmatra; budući da bi takvi legitimni faktori trebali obuhvaćati obveze Unije u okviru ciljeva održivog razvoja UN-a, Pariškog klimatskog sporazuma i Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti;

1. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije prekoračuje provedbene ovlasti predviđene Uredbom (EZ) br. 1829/2003;

2. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije nije u skladu s pravom Unije jer nije spojiv s ciljem Uredbe (EZ) br. 1829/2003, a on je, u skladu s općim načelima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ([21]), pružanje osnove za visoku razinu zaštite života i zdravlja ljudi, zdravlja i dobrobiti životinja, interesa okoliša i potrošača u pogledu genetski modificirane hrane i hrane za životinje, uz istovremeno jamčenje uspješnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta;

3. traži od Komisije da povuče svoj nacrt provedbene odluke;

4. ponovo poziva Komisiju da ne odobrava genetski modificirane usjeve otporne na herbicide dok se zdravstveni rizici povezani s ostacima temeljito ne istraže na temelju pojedinačnih slučajeva, što zahtijeva potpunu procjenu ostataka od prskanja genetski modificiranih usjeva komplementarnim herbicidima, procjenu proizvoda njihove razgradnje i svih kombiniranih učinaka, uključujući i sa samom genetski modificiranom biljkom;

5. pozdravlja činjenicu da je Komisija u pismu zastupnicima od 11. rujna 2020. konačno uvidjela potrebu da se pri donošenju odluka o odobrenju genetski modificiranih organizama u obzir uzme održivost ([22]); međutim, duboko je razočaran zbog toga što je Komisija i nakon toga nastavila odobravati uvoz genetski modificiranih organizama u Uniju, unatoč kontinuiranim prigovorima Parlamenta i činjenice da većina država članica glasuje protiv takvih odobrenja;

6. poziva EFSA-u da zatraži podatke o utjecaju konzumacije hrane i hrane za životinje dobivene od genetski modificiranih biljaka na crijevni mikrobiom;

7. poziva EFSA-u da proširi svoju procjenu rizika kako bi u potpunosti uzela u obzir sve interakcije i kombinirane učinke Bt-toksina, genetski modificiranih biljaka i njihovih sastojaka, kao i ostataka od prskanja komplementarnim herbicidima, te da ocijeni s tim povezane učinke na okoliš i zdravlje te sigurnost hrane;

([20]) International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications, *Global status of Commercialized Biotech/GM crops in 2017: Biotech Crop Adoption Surges as Economic Benefits Accumulate in 22 Years* (Globalni status genetski modificiranih usjeva u 2017.: u 22 godine upotreba biotehničkih usjeva je porasla zajedno s gospodarskim koristima), ISAAA sažetak br. 53. (2017), str. 16. i 21., https://www.isaaa.org/resources/publications/briefs/53/download/isaaa-brief-53-2017.pdf.

([21]) Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

([22]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf

utorak, 15. veljače 2022.

8. poziva Komisiju da odmah obustavi uvoz genetski modificirane soje uzgojene u Brazilu i Argentini, ako je potrebno primjenom članka 53. Uredbe (EZ) br. 178/2002, dok se ne uspostave učinkoviti pravno obvezujući mehanizmi za sprečavanje stavljanja na tržište Unije proizvoda povezanih s krčenjem šuma i s time povezanim kršenjima ljudskih prava;

9. ponovno poziva na provedbu europske strategije za proizvodnju i opskrbu bjelančevinama biljnog podrijetla ([23]), koja bi Uniji omogućila manju ovisnost o uvozu genetski modificirane soje te stvaranje kraćih prehrambenih lanaca i regionalnih tržišta;

10. ponovno apelira na Komisiju da u obzir uzme obveze Unije na temelju međunarodnih sporazuma, kao što su Pariški klimatski sporazum, Konvencija UN-a o biološkoj raznolikosti i ciljevi UN-a za održivi razvoj; ponavlja svoj poziv da se nacrti provedbenih akata poprate obrazloženjem u kojem se objašnjava na koji se način poštuje načelo „nenanošenja štete” ([24]);

11. naglašava da se u izmjenama koje je Europski parlament usvojio 17. prosinca 2020. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 182/2011 ([25]), a koje je Parlament usvojio kao temelj za pregovore s Vijećem, navodi da Komisija ne smije dati odobrenje za genetski modificirane organizme ako se kvalificirana većina država članica nije izjasnila za to; inzistira na tome da Komisija poštuje to stajalište i poziva Vijeće da hitno nastavi s radom i donese opći pristup o tom predmetu;

12. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

([23]) Rezolucija Europskog parlamenta od 15. siječnja 2020. o europskom zelenom planu (SL C 270, 7.7.2021., str. 2.), stavak 64.
([24]) Rezolucija Europskog parlamenta od 15. siječnja 2020. o europskom zelenom planu (SL C 270, 7.7.2021., str. 2.), stavak 102.
([25]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0364.